

572

1976

1976年03月06日
第7期

1976 03 06 N7

Саша

სოფლისაჲს

ტარიელ ხავთასი

დარბ-დარბან, დარბ-დარბან,
დარბ-დარბან,
დან...

მიქრის მატარებელი და,
ეჯიბრება ქარს.

ჩემს ბებიკოს ვინახულებ,
ვურჩევნივარ თავს,
გავიხარებ, გავახარებ,
გავუბრწყინებ
თვალს.

ხან ცვრიან სიღს მივაწვდი და,
ხან—მივუტან

წებალს,
ხან—მდინარეს მივაძურებ,
ხან—ახიდულ
მთას.

რა სჯობაბა ახლა სოფელს,
მის უღრუბლო
ცას...

აბა, ჩქარა, ელმაგალო,
გაუსწარი
ქარს!

დარბ-დარბან, დარბ-დარბან,
დარბ-დარბან,
დან.

მიქრის მატარებელი და,
ეჯიბრება ქარს.

ნახატი ზაურ ღვინაძისა

23035

საზამთრო

სირა ჭიბიაშვილი

ვეერთელა საზამთრო
მოაგორეს ბაზრიდან,
უვეირს უველანს,—ამ გოლიათს
ნეტავი რა გაზრდიდა.
დედიკომ თქვა:
— კარგი მიწა...
ბებომა თქვა:
— წუხლიო...

დეიდან კი:
— შუე კაშკაშა...
დამ:
— ამინდი წუნართო...—
აქ საზამთროს გაეცინა:
— შური მიგდეთ ამჯერად,
გამრჯე კაცმა გამოქსარდა,
დაელოცოს მარჯვენა.

ქალაქელი ბიჭი

ლვრანტი შიშინაძე

წელიწადში ხომ სულ ოთხი დროა იკითხავენ ხოლმე: რომელი უკეთესიაო? მაგრამ პასუხის გაცემა უჭირთ. უფრო იმის თქმა ვადვილებათ, თავთავის დროზე ყველა კარგიაო. ასევეა ერთი ქალაქელი ბიჭიც, რომელსაც მარდია ჰქვია სახელად.

მარდიას რომ გაიცნობ, შენდაუნებურად იტყვი; ამ ბიჭისათვის რა ზედგამოჭრილი სახელი დაურქმევიათო.

მართლაც, მარდი ბიჭია, მოძრავი, დაუზარელი. სულ იმას ნატრობდა:—ერთი ჩქარა დადგეს ზაფხულიო და, აჰა, დადგა ეს ნანატრი დროც. ბიჭი სოფელში წაიყვანეს. ჯერ მატარებლით იმგზავრეს მთელი ღამე, მერე დილით ფეხითაც მოუხდათ სიარული.

ძია ვანოს სახლს რომ მიუახლოვდნენ, მარდია გაიქცა და გზოში შესვლა ყველას მოასწრო.

წინ ძია ვანო შემოგეგბა, გადაკოცნა.

— ჩემი ანკესი ხომ არავის წაულია?—პირველად ანკესი მოიკითხა მარდიამ.

— ვინ გაბედავდა ხელის ხლებას, ოთახის კუთხეში, სადაც ააყუღე წასვლის დროს, იქვე არის.

— აბა, ახლა ჩემზე იყოს თევზის დაქვრა.

— შენ იცი, ჩემო მარდია, თევზი ბევრია ჩვენს მდინარეში,—უთხრა ძია ვანომ.

— მიხო თუ არის აქ, ბებიასთან?

— აქ არის, მაგრამ ახლა ნამგზავრი ხარ, ჯერ ვისაუზმოდ და მერე მოინახულე!—დაარიგა ვანომ.

პირველ დღესვე მარდიამ მარტო მიხო კი არა, ყველა თანატოლი მოინახულა.

მერე კალიებს დაუწყო დევნა და იმდენი დაიჭირა, თევზების მისატყუებლად ერთ დღეს კი არა, ორ დღესაც რომ ვერ გამოლოვდა.

— ძია ვანო!

— რა ამბავია, მარდია?
— ხვალ დილადრიანად წავალ სათევზაოდ.

— აბა, შენ იცი, სადილად თუ თევზით გაგვიმასპინძლდები.

მართლაც, მეორე დღეს ყველას დაასწრო აღგომა და ისე გაიპარა, ვერც გაიგეს.

მზე კარგად წამოიშარათა.

მარდია არა ჩანს და არა. მოსაძებნად წასვ-
ლა რომ დააპირეს, სწორედ მაშინ შემოვიდა
ფხოში. ანკესის გრძელი ბამბუკის ტარი მხარ-
ზე გაედო, ცალი ხელით ძაფზე აცმულ თევ-
ზებს მოაქანებდა. კარგა ბლომად დაეჭირა.

— ეს ყმაწვილი ტყუილად არ ამდგარა ასე
აღრე. პატარა საქმეა ამდენი თევზის დაჭე-
რა?!—თქვა ძია ვანომ.

ნახატი თამაზ ხუციშვილისა

— ხეალ უფრო მეტს დავიჭერ. ვერცხულში
მართლაც, შემიღვე დღეებში კარგო-სასწაქქ
სო აღვიღები მოძებნა თუ რა იყო, უფრო
მეტი წვერა და ბოლოწითელი მოიტანა.

ერთ დღესაც აღრიანად წავიდა მარდია.
ვიღრე მდინარემდე მივიღოდა, ტყე იყო გა-
სავლელი. აქ სისხამ დილით ატყდებოდა
ხოლმე ფრინველთა დიდი გნისი. ახლაც სულ
სხვადასხვა ხმაზე ისმოდა მათი სტვენა-გა-
ლობა, კიკიკი, ყიფიყი, ჟღურტული. მარ-
დია ტყებოდა საამური ჰანგებით.

იმ დღეს ძია ვანო ვენახის შეწამვლაზე იყო
წასული. კარგა რომ წამოშუაღდევდა, მხო-
ლოდ მაშინ დაბრუნდა.

ძია ვანომ შინ მისვლისთანავე მარდია მოი-
კითხა. ბიჭი არ იყო მოსული. შეცბუნდა კაცი.

— მდინარეზე ხიფათს არაფერს გადაეყა-
როს. თანაც უსმელ-უქმელი ამდენხანს რო-
გორ გაძლებდა?—თქვა ძია ვანომ.

სამუშაო ტანსაცმელი არც გამოუცვლია,
მაშინვე მარდიას საძებნელად გაეშურა. მდი-
ნარის ნაპირზე ყველგან მიიარ-მოიარა, ბიჭი
არსად ჩანდა. მეზობლებშიც მიიკითხ-მოი-
კითხა, მაგრამ მნახველი ვერაფერ იპოვა. ამ
დროს ბავშვების ხმაური, ყუიჩა მოისმა. ძია
ვანო მაშინვე გზაზე გავიდა, ბავშვები მოახ-
ლოვდნენ. მარდიაც მათთან იყო. ძია ვანომ
უცებ გადაიყარა დარდი, მაგრამ მაინც ვი-
თომ გაჯავრებით ჰკითხა:

— სადა ხარ, ბიჭო, მთელი დღე?

— თივას ვამზადებდით. დილას ჩემი ტო-
ლები სათიბში მიდიოდნენ და მეც წაყვევი.

— ეგ კარგი საქმეა, მაგრამ ჩვენთვის ხომ
უნდა გეთქვა, გააკეთეთ მაინც რამე?

— იმდენი თივა მოვაგროვეთ, ერთ დიდ
მანქანაზე ძლივს დაეტევა. აგრონომმა მალ-
ლობა გამოგვიცხადა. მე ვერ მიცნო და იკი-
თხა, ეს ვინლა არისო? უთხრეს: ქალაქელი
ბიჭია, ძია ვანოს ძმისწულიო. აგრონომმა ხე-
ლი ჩამომართვა და შემაქო, კარგია ამ ბი-
ჭებს ვეგრდში რომ ამოსდგომიხარო, ყოჩალი
ბიჭი ყოფილხარო! შენი კაი ბიჭობით დღეს
მე გამახარე, ზამთარში კი საქონელი გაიხა-
რებსო.

აი, როგორი ბიჭია მარდია.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a note.

წყალი ღამოვა

ნორა ზამანაძე

მშენებლობანას ვთამაშობთ,
მიწა გავთხარეთ ბიჭებმა;
ერთი მაგარი კლდე შეგვხვდა,
ვაი, რა ძნელად იჭრება!
მაინც გავჭრით და გავანგრეთ,
არხი სულ მალე იქნება,
გზა შეეცვლება მდინარეს,
წყალი წამოვა ზვირთებად.
წყალი და მერე როგორი,—
კაშკაშა, კრიალ-კრიალა,
აქ ვენახებიც იხარებს,
მარტო ხეხილი კი არა!

ნახატები სოფიო კინწურაშვილისა

სოფლის გზაზე

ცხრა შარავზა გავიარე,
იმ სოფლისა, ამ სოფლისა,
მივადექი მეთესა
და სიმღერის ხმაც მოისმა.
მივიხედე, მოვიხედე:
ვინ არის და როგორია?!
ძროხას მიაბაღახებდა
ცეროდენა გოგონია.
თან მღეროდა გატაცებით,
მას უსმენდა ცა და მიწა.
იმ გოგონამ გამახარა,
დალღილობა დამავიწყა.

ყვითელი გუშტი

ოთარ სურგულაძე

ერთმა პატარა გოგონამ სამი ბუშტი იყიდა: წითელი, ყვითელი და მწვანე. შინ მისვლისთანავე ბუშტების გაბერვას შეუდგა: პირველად წითელი ბუშტი გაბერა, მარჯვედ მოახვიდა თავზე დაფი და მაგიდაზე დადო. ბუშტი ჯერ ათამაშდა, მერე ოდნავ აიწია და მსუბუქად დაეშვა მაგიდაზე. მეორედ მწვანე ბუშტი გაბერა. ეს იმდენად მორჩილი და ზრდილობიანი გამოდგა, არც განძრეულა. გაბერა ყვითელი ბუშტიც და ჯერ ხეირიანად არ წაენასკვა დაფი თავზე, რომ სწრაფად გაუსხლტა ხელიდან და ღია ფანჯრისაკენ გაფრინდა. გოგონა მაინც დაეწია და გაბრაზებულმა ფანჯრის სახელურს გამოაბა. ურჩი, თავნება ბუშტი აწვრილდა, გაიწვამოიწია, სცადა აწყვეტა და რომ ვერას გახდა, გოგონას უთხრა:

— ხომ ხედავ დადამდა, მზე დაუძლურდა და ჩაქრა. დიდი უბე-

დურება დატრიალდება, თუ ასე გაგრძელდა. ამიერიდან მგონებდა ვიმზეო, მეც ხომ ყვითელი ვარ მზესავით, ვბრიალებო. გამიშვი, ჩემი ავილი ცაშია, მინდა მზედ ვიქცე!

აკისკისდა და აკისკისდა გოგონა, —მზესთან შენ რას მოხვალ, ბევრი მინახავს შენისთანა ბაქია ბუშტი დაჩუტულიო.

მეორე დღით გოგონა თითზე გამობმული ბუშტებით ეზოში გავიდა სათამაშოდ. წითელი და მწვანე ბუშტი თამაშის მოლოდინში სიხარულისაგან ცახცახებდნენ და ოდნავ ირხეოდნენ, ყვითელი ბუშტი კი მოუსვენრად წრიალებდა. უცებ ქარმა დაუბერა, ყვითელმა ბუშტმა დრო იხელთა და პატრონს ხელიდან გაუსხლტა. ერთხანს სულ მალლა-მალლა მიიწევდა, მერე ქარმა ძირს გამოაქანა და ტყემლის ეკალზე დაჰკიდა.

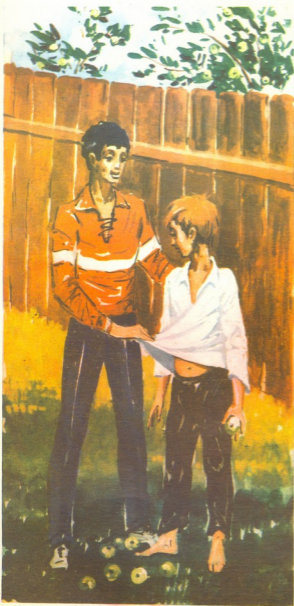
— უჰ, უჰ, უჰ...—დაიგმინა საცოდავად ბაქია ბუშტმა, ერთი ამოიქშინა, დაიჩუტა და ჩვარივით ჩამოეკიდა ხის ტოტს.

მკვასე ვაჟები

თინა თოღაძე

ზაფხულის პაპანაქება სიცხე იდგა. მცხუნ-
ვარე მზე თავის სხივებს ძალუმად აქერდა

წყურვილისაგან დამსკდარ მიწას...
სოსომ რამდენჯერმე აუარ-ჩაუარა, მესწე-
ბიანი ღობით შემორაგულ ეზოს. ისე მიდი-
მოდიოდა, ვითომც სულაც არ აწუხებდა
სიცხე.

„ახლა კარგი დროა, შუადღისას ალბათ
სძინავთ“,—გაიფიქრა და მესწერი ვიშაკურად
შეიქვრიტა. მერე ღობის ფიცარს ხელი მაგ-
რად ჩასჭიდა და ისკუბა. ფრთხილი ნაბიჯით
მიუახლოვდა ვაშლებით დახუნძლულ ხეს.
პერანგი შარვალში ჩაიტანა და სწრაფად დაი-
წყო ვაშლის კრეფა. რამდენიმე წამში უბე
აივსო. შემობრუნდა და ღობეს თვალის და-
ხამხამებაში გადმოეგლო. ახლა კი დაიმშვიდა
გული. ის-ის იყო ერთი ვაშლი ამოიღო და
ჩაკბინა, რომ მისკენ მიმავალი ვიღაც ყმაწ-
ვილი დაინახა, რომელიც იმ ეზოდან გამო-
ვიდა.

სოსომ თუმცა ვერ იცნო, მაგრამ მიხვდა,
ვაშლის პატრონის—ნიკო ბაბუას შვილიშვი-
ლი იქნებოდა.

— მცემს, — გაიფიქრა, თავი ჩალუნა.

ის ყმაწვილი ახლოს მოვიდა და გაჩერდა.
სოსო აღგილიდან არ განძრეულა. იდგა და
ფიქრობდა: ან ახლა გამარტყამს, ან ახლაო,
მაგრამ ყმაწვილი მშვიდად იდგა.

— რა გვარი ხარ, ვისი ბიჭი ხარ? — ჰკითხა
ბოლოს.

სოსოს გული გამაღვებით უცემდა. იფიქრა,
მაშინმის სახელი რომ ვუთხრა, ვაი თუ მერე
ნიკო პაპას უთხრას და უარესიაო, ამიტომ
ისევ ტყუილის თქმა ამჯობინა:

— პავლე კერესელიძის ვარ.

ბიჭს ჩაელიმა:

— მერე, შენ არ იცი, რომ მკვასე ვაშლი
გაწყენს? — მივიდა, პერანგი აუწია და ჯერ
კიდევ მწვანე, უმწიფარი ნაყოფი მიწაზე დააყ-
რვეინა.

— წადი, — უთხრა მკაცრად, — თუმცა მოი-
ცა, შენ უცხო ხომ არ გგონივარ? მე ამ სო-
ფელში ყველას ვიცნობ. ისიც ვიცი, რომ
პავლე კერესელიძეს შვილი სულაც არა ჰყავს.

სოსო შემობრუნდა და გაიქცა. თავი სამ-
შვილობოს რომ დიგულა, შეჩერდა. უკან
მოიხვდა. იმ ადგილას აღარავინ იყო.

„რა ჯანდაბად მინდოდა ეს მკვახე ვაშლი-
ბი, თავი რად შევიტოვებინე, ნეტავ ერთი ვე-
ცემე, ახი კი იქნებოდა ჩემზე“.—ფიქრობდა
და თან ზანტად მიიბიჯებდა.

დღამდა. დაწვა, მაგრამ ვერ დაიძინა. თავ-
ში სულ ის უტრიალებდა, იმ ბიჭმა სილა
რატომ არ გამარტყაო. თან როგორ მითხრა?
მე ამ სოფელში ყველას ვიცნობო, ისიც ვი-
ცი, რომ პავლე კერესელიძეს შვილი სულაც
არა ჰყავსო?

კი, მაგრამ საიდან იცის, მე დღეს პირვე-
ლად დავინახე. მოვატყუე კიდეც. რა მეშვე-
ლება, მამას რომ უთხრას, თუმცა საიდან გაი-
გებს, რომ ბონდო ჩემი მამაა?—თითქოს ცო-
ტა დამშვიდდა, მაგრამ მაინც დიდხანს იბო-
რა: ბოლოს როგორც იყო ჩაეძინა.

დღითთ კარგ გუნებაზე გაიღვიძა, მაგრამ
გუშინდელი ამბავი რომ გაახსენდა, მოიღუშა.

— არა, მაინც რად მინდოდა ეს მკვახე
ვაშლი?

— დედა, მკვახე ვაშლი რომ ვჭამო, მაწ-
ყენს?—ჰკითხა საქმეში გართულ დედას და
ყვლზე მოეხვიდა.

— ჰო, შეილო, როგორ შეიძლება მკვახე
ვაშლის ჭამა.

— რა იყო, ბებია, ცუდი სიზმარი ხომ არ
გინახავს, ამ დილაადრიან რამ გაგახსენა
მკვახე ვაშლი,—გამოეხმაურა ბებია და სათ-
ვლის ზემოდან გადმოხვდა.

სოსოს არაფერი უთქვამს, ზანტად დაიწყო
ჩაცმა.

დედა საუბრეს ამზადებდა და თან ბებიას
ვლაპარაკებოდა:

— დედა, გაიგე? ნიკოს შვილიშვილი ვახ-
ტანგი ჩამოვიდა თბილისიდან. ერთი განახა,
როგორ დავაქვაცებულა, როგორ დამშვენე-
ბულა...

— მართლა, შეილო? ბავშვობაში სულ აქ
იყო ხოლმე, ახლა ძვირი სტუმარი გაგვიხდა.
სოსო სმენად იქცა.

— ჰო, მართლა,—შენი ბიჭი ვნახეო, კარ-
გი შვილი გყოლიაო. სოსო, სად ნახე ვახ-
ტანგი?—მაგრამ სოსოს უკვე მოესწრო ოთა-
ხიდან გაპარვა,—ესე იგი, არ უთქვამს, რომ
ვაშლი მოვიპარე. რა კარგი ბიჭი ყოფილა,

ახლა მივხვდი, რატომ არ ამიწია ყურადღებამ
გი კი იყო მართლა გაველახე, ფიქრობდა
დარცხნილი სოსო და გზას თავჩალუნული
მიჰყევებოდა.

ნახატები ვახტანგ გულისაშვილისა

მოგზაური

ანზორ აბულაშვილი

ერთხელ დედას გაეპარა და გულადმი ბატის ჭუკმა იღერღეტა აღმა-დაღმა, იღერღეტა შუკა-შუკა. თან ფიქრობდა:—ეს ქვეყანა ფეხით უნდა მოვიარო, იმ მთებიდან ამ მთებამდე არცთუ ისე შორიაო. ვივლი, ვნახავ უცხო მხარეს დამკვიდრებულ ქათმებს, ბატებს, შორი გზებით ხეტიალი ჭკუა-ცოდნას მომშიატებს. გავეცნობი თუ რამ სადმე იხვია და ინდაური, ყველა მოძმე მეცნობება— აქაური, იქაური. მოგზაურმა ქვეყანაზე ყველაფერი უნდა ნახოს და უშიშრად ათასი მთა, ათასი ზღვა გადალაზოს.

ამ ფიქრით და ამ განზრახვით ააჩქარა ფეხი ჭუკმა, თანაც უფრო გაიბლინდა, უფრო მეტად გაიფუჟა. მიღის ჩვენი მოგზაური ხან აღმა და ხანაც—დაღმა. გულიც ერჩის, მუხლიც უჭრის, არ უგრძვნია წუთით დაღლია. ათი ეზო გადაიარა და ათი რუ—მამაცურად— ვით შეჰფერის გმირ-მოგზაურს, გულუშიშრად გადაცურა. იქ კალია დაინახა, აქ—პეპელამ მოსჭრა თვალი, მინც მიღის, მიღერღეტობს, არ დაებნა გზა და კვალი. ხან მურია იღრინება, ხან—კრიაბობს ავი კრუხი, მაგრამ სულაც არ აშინებს ჭუჭულს მათი ფახიფუხი. მინც უკვირს;—ამ სულელებს რა უნდათ და, რა აბრაზებთ.

თავის გზა აქვს და უშიშრად
მიდის კიდევ თავის გზაზე...
შუკა-შუკა მიღერღეტობს
მოგზაური დაუღლელო,—
გადიარა ათი ეზო,
ათი მთა და ათი ველი.
მიდის, მიდის, მიიჩქარის
და კუდივით მისდევს მტვერი.
გზაზე ხვდება იხვიც, ბატიც—
ათასგვარი, ათასფერი.
უველას ძმურად მოეხვია
და უოველი წვრილად ჰკითხა,
თუმცა გულით პატიუბოდნენ,
არ ვაჩერდა არსად დიდხანს.
რა შუკებით არ იარა—
დაკლაკნილი უცნაურად;
რა არ ნახა, ვის არ შეხვდა,
ვის არ გამოეცნაურა.
ხიფათიც და ფათერაკიც,
რა თქმა უნდა, ბევრი ნახა,
მიანც უველა გასაჰირი
დასძლია და გადალაბა

და საღამოს—ლურჯი მთების
საბუღარში მზე რომ ჩაუდა,
საიდანაც გაიპარა,
იმ ეზოში შებაჯბაჯდა...
საკვირველი აქ რა არის,
თვითონ იცით ჩემზე კარგად,—
ბატს შინისკენ სავალი გზა
დღისით არსად დაუკარგავს.
შებაჯბაჯდა და უეცრად
სიხარული იგრძნო სულ სხვა,
ციცქნა გული შეუქანდა,
ერთი წუთით მოინუხხა,
თითქოს ფეხქვეშ მიწა იძრა,
თვალი მოსკრა უცხო შუქმა
და შეიცნო იმ ერთ წამში
ეს ქვეყანა ბატის ჭუქმა.
მერე, როცა დედის ფრთებქვეშ
შეიუფუა, შეიბუდა—
ქვეყანაზე არავისი
არაფერი აღარ შურდა
და იცოდა, უველას სჯობდა
ეს საბატე,—სერზე მდგარი,
მათი მჟუღრო ეზო-უურე,
მათი თბილი საბუღარი.

ჭიჭყინები

გურამ მარაზანაშვილი

ჭიჭყინები, მოგესხენებათ, ყოველთვის ჭიჭყინებენ და ტრაბახობენ; ესა და ისა ვართო.

აი, ახლაც, ორი ჭიჭყინა—ლაყუჩა და ცქნიფა—შეხვდა ერთმანეთს და ასეთი საუბარი გააბეს:

— ლაყუჩ, სად დაცურავდი ამდენ ხანს, ვეღარსად გნახე!

— ნულა მკითხავ!—გაიბღინდა ლაყუჩა,— მთელი ზღვები და ოკეანეები შემოვიარე, ყველა მდინარეში შევეცურე, ათასი ჯურის ცხოველი ვნახე და გავიცანი.

ცქნიფამ გაკვირვება არ შეიმჩნია:

— კარგი გქვია... მეც ახლახან დავბრუნდი მოგზაურობიდან.

— შენ სადღა იყავი?—უნდობლად გადახედა ლაყუჩამ.

შია დაბადებული,—გაქენწლა ლაყუჩამ. — შეიძლება... შენ ერთი ის მითხარო, რიყლაპია ხომ არსად შეგხვედრია?

— ჩვენი უნდლილი ქარიყლაპია? ჰმ... ბედი მისი რომ ვერსად წავაწყდი, თორემ გადაყულაპავდი,—ბრაზით დაიქაღნა ლაყუჩამ.

— მართალი ხარ, ძალიან აიშვა თავი,—კვერი დაუჭრა ცქნიფამ,—ისე, მე ერთ მსუქან ლოქოზეც არ ვიტყვი უარს.

— ო, რა მსუნავი ხარ! ლოქოს ხსენებაზე პირდაპირ ნერწყვი მიდგება, თუმცა, მე პირადად, მაინც ზღვის ლომი მირჩენია.

— ოჰო-ჰო, ქონით გატენილი ზღვის ლომი, მე და ჩემმა ღმერთმა, კარგი რამეა!—ნერწყვი გადაყლაპა ცქნიფამ,—მაგრამ უკეთესს გეტყვი, ამასწინათ ერთმა ნაცრობმა მითხრა, ყოველ დღია საუზმედ თითო ვეშაპს მივიერთმეყო.

— აი, ბედნიერი!—შურიით აღმოხდა ლაყუჩას,—ჩვენ ვინ მოგვცემს ასეთ ცხოვრებას!

— სადღა შენ!

— საოცარია, როგორ ვერსად წავაწყდი!

— მეც ვგ არ მივირის! თუმცა, რას მნახავდი იმხელა ზღვაში!

— მართალი ხარ... გახსოვს, რა ოკეანეები იყო, რა მდინარეები?

— აბა, აბა! ჩვენს საცოდავ ნაკადულს კი არ ჰგვანდნენ.

— ყველა დიდი თევზი ჩვენნაირ ნაკადულ-

ვეშაპს ვინ ჩივის, ქარიყლაპიაც ვერსად დავიკირე.

— ეჰ, იმ მშინარას სად იბოვი!

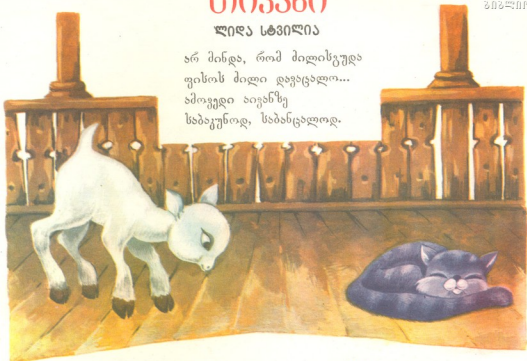
— არა მინდა რა, სადმე მოვკრა თვალი და მერე მე ვიცი!..

ამ დროს საიდნლაც ფეთიანივით გამოვარდა ქარიყლაპია, დაალო ვეება ხახა და ჭიჭყინებს რომ არ ემარჯვათ, ორივე მის მუცელში აღმოჩნდებოდა.

თიკანი

ლიდა სტვილია

არ მინდა, რომ მიღისგუდა
ფისოს მიღი დაფაცალო...
ამოვედი აიუნსე
საბაკუნოდ, საბანცალოდ.

ჩვენი ბაღა

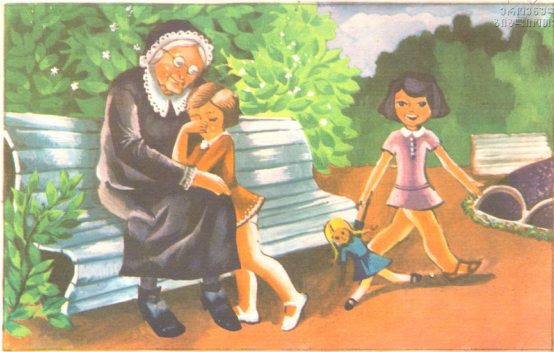
ერთი ბაღი შეთვალდა,
ორი ბაღი გაწითლდა...
თუთრი თუთა, შავი თუთა —
შუქაა ერთად დაშლილდა.

სურამელა

სურამელა,
სურამელა,
კამკამა სურამელა...
ჩვენს სახლს გვერდით ჩამოუდის,
ძიკ თევზივით ვცურავ ნელა.

ნახატები გუსო ხიდაშელისა

აბხანები

მანანა ავალიშვილი

როცა სახლში ყოფნა მოწყინდებოდათ, თამუნა და ჯურხა ეზოში ჩავიდოდნენ. ეზოში არავინ იყო და ძილბურანში ვადასული სიწყნარე ბავშვების ფენის ხმაზე წამსვე ფხიზლდებოდა. მალე ეზოსაც შემოაკლდებოდა საინტერესო ამბები და დაძმა ჩხუბს იწყებდა.

— ობობა ხარ, — ეტყოდა წყენით თამუნა.

ჯურხა თმაში ჩააფრინდებოდა და წივილ-კივილი იქაურობას აყრუებდა.

— აღარ მინდა ჯურხასთან თამაში, ამხანაგი მინდა, — განაცხადა ერთხელ თამუნამ. დააცალკეეს დაძმა და ბებიათ თამუნა პარკში წაიყვანა.

ჯურხამ ჯერ მანქანები გაამწკრივა, მერე სახლი ააშენა, მაგრამ მალე მოსწყინდა; მაგიდა, სკამები, წიგნების კარადა სიჩუმის თბილ მოსასხამში გაეხვია. ბიჭი მიღვა-მოღვა, ერთი-ორჯერ თამუნასაც გამოელაპარაკა გუნებაში.

ამოიოხრა და გარეთ გავიდა.

იქ კი პარკში ბავშვები პებლებივით დაფარფლებდნენ. თამუნა ხან ერთ ბავშვთან გაჩერდებოდა, ხან მეორესთან; ხელში თმაგაჩქილი თოჯინა ეჭირა — აბა, რომელი მეთამაშებითო, ერთი გოგონა მიუახლოვდა. თამუნამ უსიტყვოდ გაუწოდა თოჯინა. ბავშვმა გამოართვა, ორივენი პარკის ხეივანს დაუყვნენ. თამაშის დროს, გოგონამ თოჯინას კაბა და ფეხსაცმელები გახადა, გაზონებში გადაავლო, ეს არ ჭირდებაო. თამუნას ეწყინა, გამოართვა თოჯინა. გოგონა ხმამაღლა, გაბმით ატირდა, მიიჩინა ბებიასთან. ბებია მ დაამშვიდა, ოქროსფერ თმაზე გადაუსვა ხელი; ცრემლები შეუმშრალა და ხმამაღლა, ყველას გასაგონად თქვა:

— რად გინდა ეგ «კუკლა», მაგისათვის ტირი უკეთესი გაქვს სახლში.

თამუნას გული დაწყდა. დაკარგა ამხანაგი, თან თოჯინაც დაუწუნეს. ნიკაბი პალტოს საყელოს დაბაჯინა და მიწას ჩააჩერდა. ხმადაბლა გულისწყრომით თქვა:

— თბობები ხართ!—

მერე ბებიას ხელი ჩაჰკიდა და ბარკის გასასულელისაქენ წაიყვანა. გზაში გუნება დაეწმინდა, გახალისდა და ნიშნისმოგებით უთხრა:

— იმან ქართული არ იცის, არა? „კუკლაო“ ამბობდა! მამიკომ მითხრა, ვინც ამბობს: „კუკლაო“, „ლაფატკა“, ქართული არ იცისო.

კიბე სულმოუთქმელად აირბინა, ჯურხას ნახვა ეჩქარებოდა. გაალო თუ არა ოთახის კარი და თვალებგაბრწყინებული ძმა დინახა, მაშინვე მიახალა.

— ჯურხა, იცი, რა ცუდია ამხანაგი!

დღემ კალთაში ჩაისვა თამუნა და დაარიგა:

— როცა ნახატებიან წიგნს გაჩუქებენ, ან მდინარის ბირას ლამაზ ქვას ნახავ, გაგებარდება და

ამხანაგს არგენებ. როცა დაეცემი და მისკამს გიშავდება, ამხანაგს ეწყინება და სახლამდე ისე მიგიყვანს, ვერც გაიგებ ფეხი გეტკინა თუ არა. მერე, როცა დიდი ქალი გაიზრდები, ბევრი საქმით და ფიქრით დაიღლები, ქუჩაში ამხანაგს შეხვედები და ისე გაგებარდება, თვალებში ცრემლები ჩაგიდგება. გაგახსენდება პატარაობა. გაგახსენდება სახლობანა, სკოლა. ცრემლები ქუთუთოებს დაგიძიმებს და თვალის დახამხამების შეგეშინდება. ამხანაგს გაელიმება, ყველაფერს მიხვდება და მასაც სიხარულისაგან თვალები აუწყლიანდება.

თამუნა ცოტა ეჭვიანად უსმენდა დედას. მერე ჯურხას მიუბრუნდა და თამაში დაიწყეს. ჯურხამ სიყვარულით უთხრა:

— მოდი, თამუნა, ამხანაგები ვიყოთ!

ავტონსაქეტორი

ალექსანდრა დიდუბაშვილი

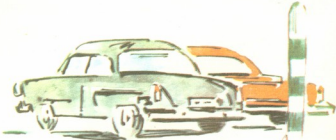
გზატყვევლზე წესრიგს იცავს მარჯვე ავტონსაქეტორი, სოლიანი ჯოხით დადის, ერთი, ორი... ერთი, ორი...

ჯოხს ასწევს და ბრძანებაა:

— გაანერე შელაკუდა! „ჟიგულს“ ისე მიაქროლებ, ლამის ბექსე შელაკუნდა!

— შენ კი, ლომო, ფაფურიანო, სუფიედური არ ავცდება, აბა, როგორ შეიძლება მოსახვეუში გადასწრება?!

ჰოდა, ავტონსაქეტორი წესრიგს იცავს... ერთი, ორი...

საათი

ვაჟა ყუბუსიძე

მგელი მოჰყვა ყბულის:

— მურა ძალილი ტყუის,

მე სადა მაქვს დროსთან შებმის შეძლებად,
მაგას მხოლოდ დიდი დათვი შეძლებდაო.

აღარ ისმის წიკწიკი,
დროს ისარი აღარ თვლის,
ხედავს გაჩერებულა
კედლის დიდი საათი
და წრუწუნა ჩურჩულით
ვევედრება ბებიას:
— ჩუმად არ ვააღვიძო,
საათს ჩასძინებია.

შეფშინდა ბებიას,
აკანკალდა ბებია:
— ვირთხა განრისხებულა,
დრო გაუჩერებია.
აღარ გაგვითენდება,
სულ აედარი იქნება.
ბნელში გაგვიძნელდება
სასუსნავეს მიგნება.

— ეს ვინ იკადრა? ვინ თქვა?!—
გადაირია ვირთხა,
— გეტყვი, ძალიან შემცდარხარ
შენ—წრუწუნების ბებიავე,
მე კარგად ვიცი, ეგ საქმე
სულ კატის ოინებია.

— რასა ბრძანებთ! რა კატაო,
საექვოდ ვინ გამხადაო,
აბა, როგორ შევძლებდიო,
დროს რით გავაჩერებდიო,
ეგ შევძლო მხოლოდ ერთსო,
საკატეთის მუღმივ მტერსო,
ბუხრის მიღზე მურიანსო,
უბოროტეს მურიანსო.

კატის ნათქვამს ყურს უგდებდა ძალი
და იფეთქა, თითქოს გასკდა ნაღმი:
— უგნურებო, გონს მოუხმეთ, გონსო,
რომც მინდოდეს, რას დავაკლებ დროსო,
მაგას მგელი შეძლებდაო,
დროს ის გააჩერებდაო.

ნახატი ვაჟა ლათიაშვილისა

ჯუნჯის

არჩილ ჯანაშვილი

მიმინო საქართველოში თითქმის ყველგან გვხვდება. მას მოკალუმბული ნისკარტი, გრძელი და წვეტიანი ბრტყალები აქვს. ცხოვრობს ტყეებსა და ტყისპირებში, მაგრამ ხშირად გადაუქროლებს ხოლმე სოფელს, მეფრინველეობის ფერმებს, სადმე წიწილას, ტუკს ან ტუტულს ტანგი გავეკრაო.

მიმინო სდებს ექვსამდე კვერცხს. კრუნად ჯდება 32 დღე. იჩეკება უსუსური, ტიტველი და თვალაუხილავი მართვე.

კრუნობის პერიოდში კრუნად მჯდომი დედალი ბუდეს არ შორდება, მისთვის საკვები მამალს მოაქვს.

მამალი მიმინო ბარტყებსაც უზიდავს საკვებს და ბუდის პირას ან ბუდეში აგდებს. დედა მიმინო საკვებს პატარა-პატარა ნაფლეთებთ ვლუჯს და მართვებს პირში უღებს. ასე გრძელდება მანამდე, ვიდრე ბარტყები დაიზრდებიან.

მონადირეები მიმინოს წვრთნიან და მწყურის დასაჭერად იყენებენ...

გლჰაგე

თამარ კალატოზი

დადგა ცხელი ზაფხული და ჩვენც უკვე ზღვაზე ვართ. მე და ჩემი მამიკო რეზინის ნავს ვავებრავთ. მერე იმ ნავს ტალღებზე შევაცურებთ ხალისით. ირგვლივ სიცილე-კისკისი და ყიჟინი გაისმის. ცხრათვალა მზე ზეციდან ჩამოგვცქერის ბრიალით. ლურჯი ზღვა და ზაფხული მართლაც რა კარგი არის!

შუარაღ

შინაური ცხოველია,
სწრაფია და ღონიერი,
ერთგული და საიმედო,
ფრთხილია და გონიერი,—
ორმარცვლიან სახელიდან
მართო წინა დაგვეკირდემა:
ბოლო მერე სხვა ნაწილის
პოვნა როდი გაუირდემა:
მხრები ლალად აუზიდავს,
მწვანედ არის შეფერილი,
მის კალთებზე ცხვრის ფარა და
ნახირია შეფენილი.
როცა შეკრებ, ბოლო სიტყვის
წინა ბგერა დასვი თავში.—
იგი ძველი სატახტოა,
გამოიცნობ ალბათ წამში.

შოთა ამირანაშვილი

ანა-ბანა

ირინე უშვარიძე

ანა-ბანა,
ანა-ბანა,
წელით ავაფსე
ბბაზანა.

სად არიან
თოჯინები?—
დამუბლენ,
აღარ ჩანან.
აბა, მათი
საქციელი
მოსაწონი
არის განა?
როცა იხვს და
ბატს კი არა,
კოჭსაც უუვარს
ტანის ბანა.

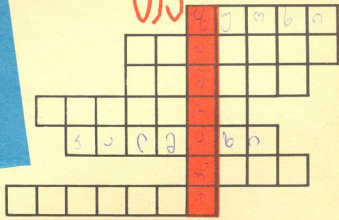
კურღლის ჩივილი

აკაკი გელოვანი

კურღლემა თქვა: „ჩირგვი ვსივარ...
ბეჭრი ჭორი გამივრცელდა;
იმდენ რამეს წერენ ჩემზე,
რომ უურები დამივრძელდა.“

თქვსაზენი

კნუტი
 ზაპარია ზარაზადიშვილი
 ტეპირულად,
 კნატანუტით,
 რას მიირთმევენ
 კბტის
 კნუტი?

23035

შეავსეთ ცარიელი უჯრედები თევზების სახე-
 ლებით ისე, რომ ფერად სვეტში მიიღოთ წელი-
 წადის დრო.

შეადგინა მცხეთის რაიონის, სოფელ ნატახტ-
 რის სკოლის მოსწავლემ ირმა ჩოჩელაშვილმა.

გარკო
 ვიძტორ ლეჟავა
 გუშინ ბებომ მომიტანა
 ეს ლამაზი მარაო,
 სიცხემ რომ არ შემაწუხოს,
 ვარხვე წარამარაო.

რეჭუსი

გივი შიშინაძე

წამოწინწკლა წვიმამ და
იმატა და იმატა,
დასიცხული გვირილა
წელში წამოიძარტა,
ხურხულით თქვა: —ქედრისა,
სულს მოვითქვამ სივრლით
და ნელ-ნელა გაძალა
წამოშტენარი გვირგვინი.
ნამიანმა უვაჯილმა
გადიძებაც ინება,
შკერდზე წვიმის წვეთები
დაიციდა შიშვებდა.

ნახატი მანანა გორჩილაძისა

შთავარი ჩედაქტორი შუბრან მუხამარიანი

სარედაქციო კოლეგია: ანზორ აბულაშვილი, ელზარალ ანსოპაძე, აკაკი გომიზაშვილი, ლილა მრახი, ვაჟაშა მგინვიშვილი, ჯიშოვი შუკერი, ვიოლა გომიზაშვილი (სამხ. რედაქტორი), ირაკლი მამარბაღიანი (პ/შ, მდივანი) რედაქტორი ლარსაშვილი, გივი კენელიანი

საქ. აღკვ. ცენტრი და ვ. ა. ლენინის სახელობის პიონერთა ორგანიზაციის რესპუბლიკური საბჭოს დურნილი. უფლები ნახატი ელზარალ ანსოპაძისა.

ტექნორედაქტორი ანზორ მარტიანი

მისამართი: რედაქციის, გამომცემლობის, სტამბის — თბილისი, ლენინის, 14. ტელ.: მხ. რედაქტორის — 93-41-30, 93-98-15; პ/შ მდივანის — 93-10-32, 93-98-17; სამხ. რედაქტორის — 93-98-18; განყოფილება — 93-98-19; სახელმწიფო — 93-98-16

გადაცემა ასაწყოხად 20/IV-76 წ., ხელმოწერა დასაბეჭდად 16/VI-76 წ., კალაღის ზომა 60x90/4, ფიზ. ნახ. დურნი. 2.5, ტირაჟი 157.250. შტაბი № 1475. „ღია“ № 7. და გრუზიკონო ვაჟი. ფაბი 20 კაბ.

საქ. კვ. ცენტრის
გამომცემლობა
Издательство
ЦК КП Грузии